

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 10^{ης} ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1935

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΣΑΡΑ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

‘Ο κ. Καμπούρογλους παραδίδει τὴν προεδρίαν εἰς τὸν νέον Πρόεδρον
κ. Μ. Κατσαρᾶν.

‘Ο κ. Κατσαρᾶς ἀναλαμβάνων τὴν προεδρίαν διμιλεῖ δι’ ὅλων περὶ τῶν
σκοπῶν, τοὺς ὅποιους θὰ προσπαθήσῃ νὰ ἐπιτύχῃ κατὰ τὸ διάστημα τῆς προε-
δρίας του.

‘Η Ἀκαδημία προσεκλήθη εἰς τὸ ἐν Λισσαβῶνι XII Διεθνὲς Συνέδριον τῆς
Ζωολογίας (15-21 Δεκεμβρίου 1935).

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ.—Περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν πατριαρχῶν ‘Αλε-
ξανδρείας ἀπὸ τοῦ ιζ’ αἰῶνος, μέχρι τοῦ ιθ’ αἰῶνος ύπερμεσοῦντος,
ὑπὸ **K. M. Ράλλη**.*

Οἱ πατριάρχαι ‘Αλεξανδρείας ἀπὸ τοῦ ιζ’ αἰῶνος, ἀλλὰ καὶ ἀρχαιότερον, ἦροῦντο:
I. προτροπῆ καὶ ἀδείᾳ τοῦ οἰκουμενικοῦ Π., 1. ἔστιν ὅτε ἐν ‘Αλεξανδρείᾳ ὑπό τε
τοῦ παρακτησαμένου τὸν τῆς ‘Αλεξανδρείας πατριαρχικὸν θρόνον καὶ ἀλλων ἀρχιερέων,

* Εξήγησις συντετμημένων λέξεων:

M. = Μητροπολίτης.

II. = Πατριάρχης.

II. E. = Πατριαρχικὰ ἔγγραφα, ἐκδ. ὑπὸ K. Δελικάνη.

ούχι πάντων τοῦ κλίματος τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ θρόνου¹. 2. Συνηθέστερον δ' ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ τῶν ἐνδημούντων ἀρχιερέων προτροπῇ καὶ ἀδείᾳ τοῦ οἰκουμενικοῦ Π., ἡ Α' ἐξ ιδίας πρωτοβουλίας, ἡ Β' κατ' αἰτησιν, εἴτε α' τοῦ τελευτήσαντος Π. Ἀλεξανδρείας², εἴτε β' τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ κλήρου καὶ λαοῦ³, εἴτε γ' γνώμῃ τοῦ παραιτησαμένου τὸν πατριαρχικὸν τῆς Ἀλεξανδρείας θρόνον καὶ τοῦ Π. Ιεροσολύμων, ὡς καὶ τοῦ Π. Ἀντιοχείας, δηλοῦντος τὴν ἔκαπτον γνώμην· αα) ὅτε μὲν διὰ τοῦ Π. Ιεροσολύμων⁴ ββ) ὅτε δὲ ἀνευ τοιαύτης πρὸς ἐκπροσώπησιν ἐντολῆς πρὸς τὸν Π. Ιεροσολύμων⁵. Ἄλλ' ἔστιν ὅτε τὸν ὑπὸ τοῦ Π. Ἀλεξανδρείας αἱρούμενον, μετὰ τὸν θάνατον δ' αὐτοῦ καὶ ὑπὸ τῶν τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ θρόνου προκρίτων συνιστάμενον ἡρεύετο ἡ Μεγ. ἐκκλησία νὰ ἐκλέξῃ καὶ δι' ἄλλας μὲν αἰτίας, μάλιστα δὲ διὰ τὴν ὑπὸ τῶν κανόνων ἀπαγόρευσιν τοῦ αἱρεσθεῖτον τὸν ἐπίσκοπον τὸν ἔκαπτον διάδοχον. Οὕτως ὁ οἰκουμενικὸς Π. Μελέτιος ὁ Γ' ἐδήλωσε τοῖς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1845

¹ Οὕτω κατ' Ιανουάριον τοῦ ἔτους 1710 εἰς διαδοχὴν τοῦ παραιτησαμένου Π. Γερασίμου ἡρέθη κανονικῶν γενομένων ψήφων ἐπ' ἐκκλησίας, παρόντος τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ ὑπὸ τοῦ παραιτησαμένου Π. Γερασίμου καὶ τοῦ ἀρχιερέως τοῦ ὄρους Σινά, ὡς καὶ τοῦ Μ. Θηβαΐδος Ἀρσενίου ὁ Λιβύης Σαμουὴλ ὁ Καπασούλης. "Ορα τὰ γράμματα τοῦ παραιτησαμένου Γερασίμου ἀπὸ 27 Ιανουαρίου 1710 πρὸς τὸν Π. Ιεροσολύμων Χρύσανθον ἐν Ἐκκλησιαστικῷ Φάρῳ, 8, 1911, σ. 327-328, ἀπὸ Νοεμβρίου 1710 (αὐτ. σ. 328-330), καὶ τὰ ἀπὸ Φεβρουαρίου 1710 τοῦ Π. Σαμουὴλ, αὐτ. σ. 405-406.

² "Ορα τὸ ἀπὸ Ιουνίου 1783 ὑπόμνημα τοῦ εἰς διαδοχὴν τοῦ τελευτήσαντος Κυπριανοῦ αἱρεθέντος Γερασίμου ἐν Π. Ε., 2, σ. 42-43.

³ "Ορα τὰ ὑπομνήματα ἀπὸ 1737 τοῦ εἰς διαδοχὴν τοῦ τελευτήσαντος Σαμουὴλ αἱρεθέντος Κοσμᾶ (αὐτ. σ. 33-36), ἀπὸ Αὔγουστου 1746 τοῦ εἰς διαδοχὴν τοῦ τελευτήσαντος Κοσμᾶ αἱρεθέντος Ματθαίου (αὐτ. σ. 39-40), ἀπὸ Σεπτεμβρίου 1788 τοῦ εἰς διαδοχὴν τοῦ τελευτήσαντος Γερασίμου αἱρεθέντος Παρθενίου (αὐτ. σ. 44-45), ἀπὸ Νοεμβρίου 1805 τοῦ εἰς διαδοχὴν τοῦ τελευτήσαντος Παρθενίου αἱρεθέντος Θεοφίλου (αὐτ. σ. 46-47), ἀπὸ Ιουνίου 1858 τοῦ εἰς διαδοχὴν τοῦ τελευτήσαντος Ιεροθέου αἱρεθέντος Καλλινίκου, αὐτ. σ. 132-133.

⁴ Οὕτως ὑπὸ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐνδημούντων ἀρχιερέων προτροπῇ καὶ ἀδείᾳ τοῦ οἰκουμενικοῦ Π., γνόμῃ συμφώνῳ τοῦ παραιτησαμένου τὸν τῆς Ἀλεξανδρείας πατριαρχικὸν θρόνον Καλλινίκου καὶ τοῦ Π. Ιεροσολύμων Κυρίλλου ἔχοντος καὶ τὴν γνώμην τοῦ Π. Ἀντιοχείας, ἡρέθη κατὰ Μάιον τοῦ 1861 ὁ Ιάκωβος (ὅρα τὸ ἀπὸ Μαΐου 1861 ὑπόμνημα τοῦ Ιακώβου, αὐτ. σ. 144-145). Ήρέθη δ' οὗτος πρὸς ἄρσιν τῶν ἐριδῶν τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ Καίρῳ δρυθοδόξων κοινοτήτων, ὃν ἡ μὲν προύτεινε εἰς διαδοχὴν τοῦ παραιτησαμένου τὸν πατριαρχικὸν θρόνον τῆς Ἀλεξανδρείας Καλλινίκου τὸν ἀρχιεπίσκοπον Σιναίου Κύριλλον, ἡ δέ, τὸν ἀρχιμανδρίτην Εὐγένιον· ὅρα τὸ ἀπὸ 31 Μαΐου 1861 πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν γράμμα τοῦ οἰκουμενικοῦ Π. Ιωακείμ. τοῦ Β' πρὸς τὴν κοινότητα Ἀλεξανδρείας, αὐτ. σ. 145-149.

⁵ "Ορα τὸ ἀπὸ Ιουλίου 1766 ὑπόμνημα τοῦ αἱρεθέντος Κυπριανοῦ κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ οἰκουμενικοῦ Π. Σαμουὴλ τοῦ Χαντζερῆ δεκτὴν γενομένην γνώμην τοῦ τε παραιτησαμένου τὸν πατριαρχικὸν τῆς Ἀλεξανδρείας θρόνον Ματθαίου καὶ τῶν πατριαρχῶν Ἀντιοχείας Φιλήμονος καὶ Ιεροσολύμων Παρθενίου, αὐτ. σ. 41-42.

δτι διάδοχος τοῦ τελευτήσαντος Π. Ἀλεξανδρείας Ἱεροθέου ἡρέθη ὑπὸ τῆς Μεγ. ἐκκλησίας ὁ τέως Μ. Κεστενδηλίου Ἀρτέμιος, οὐχὶ δ' ὁ ὑπὸ τοῦ Ἱεροθέου αἱρεθεὶς καὶ ὑπ' αὐτῶν δ' ἀρμόδιος κριθεὶς ἀρχιμανδρίτης Ἱερόθεος, διὰ τὴν τῶν κανόνων ἀπαγόρευσιν τοῦ αἱρεῖσθαι τὸν ἐπίσκοπον τὸν ἔκυτοῦ διάδοχον¹. Ἡ δ' καθ' ὑπόδειξιν τοῦ ἐκ τοῦ τῆς Ἀλεξανδρείας θρόνου εἰς τὸν οἰκουμενικὸν αἱρεθέντος Π. καὶ τοῦ τῆς Ἀλεξανδρείας κλήρου καὶ λαοῦ. Οὕτως ἡρέθη κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1621 κατὰ τοιαύτην ὑπόδειξιν εἰς διαδοχὴν τοῦ εἰς οἰκουμενικὸν Π. αἱρεθέντος τέως Ἀλεξανδρείας Κυρῆλλου Α' τοῦ Λουκάρεως ὁ Γεράσιμος². Ἡ ε' κατ' ἀκολουθίαν ἀποφάσεως ὑπερτελοῦς ἐν Κωνσταντινουπόλει συνόδου, ἥτις ἀπετελεῖτο ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ οἰκουμενικοῦ Π. μετέχοντος καὶ ἑτέρου Π., ως τοῦ Ἱεροσολύμων, ἔτι δὲ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐνδημούντων ἀρχιερέων καὶ καθ' ἧν παρῆν ὁ τε κλήρος τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ οἱ ἐπίτροποι τοῦ τῆς Ἀλεξανδρείας θρόνου³.

II. Ἐν τῷ ἐν Κωνσταντινουπόλει πατριαρχικῷ ναῷ τοῦ ἀγίου Γεωργίου, ἔστι δ' ὅτε ἐν ἑτέρῳ ἐν Κωνσταντινουπόλει γνῶμη, ως τῷ ἐν Μεγ. Ρεύματι ναῷ τῶν Ταξιαρχῶν⁴. Ἐστι δ' ὅτε ἡ χειροτονία τοῦ μὴ κεκτημένου ἀρχιερωσύνην αἱρεθέντος ἐγίγνετο ἐν τῷ ἐν Καΐρῳ πατριαρχικῷ ναῷ τοῦ ἀγίου Νικολάου⁵.

III. Ἡ 1. διὰ μεταθέσεως μητροπολίτου τοῦ κλίματος τοῦ τῆς Ἀλεξανδρείας θρόνου⁶, ἡ 2. δι' ἀναδείξεως ἀρχιερέως ἑτέρου πατριαρχικοῦ κλίματος καὶ δή, εἴτε Α'

¹ Ὁρα τὸ ἀπὸ Σεπτεμβρίου 1845 γράμμα τῶν Ἰωάννου Δαναστίση, Μιχαὴλ Δοσίτζα καὶ Στεφάνου Τζιτζίνια πρὸς τὸν οἰκουμενικὸν Π. Μελέτιον τὸν Γ' καὶ τὸ γράμμα ἀντοῦ πρὸς ἐκείνους, αὐτ. σ. 84-90.

² Ὁρα τὸ ὑπόμνημα τοῦ Γερασίμου, αὐτ. σ. 5-6.

³ Οὕτως ἡ ἐν ἔτει 1737 ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπερτελὴ σύνοδος ἡ συγκροτηθεῖσα ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ οἰκουμενικοῦ Π. Νεοφύτου τοῦ ΣΤ', μετασχόντος καὶ τοῦ Π. Ἱεροσολύμων Μελετίου, τῶν ἐνδημούντων ἀρχιερέων ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ καθ' ἧν παρέστη ὁ τε κλήρος τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ οἱ μαγιστορεῖς τοῦ φροντείου τῶν γονναράδων οἱ κατασταθέντες ἐπίτροποι τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ χριστιανῶν, ἀπεφάσισε τὴν ὑπὸ τῆς Μεγ. ἐκκλησίας ἐκλογὴν καὶ εἰς διαδοχὴν τοῦ τελευτήσαντος Π. Σαμουήλ, τοῦ Μ. πρώην Πισσιδείας Κοσμᾶ, διστις καὶ ἡρέθη ὑπὸ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐνδημούντων ἀρχιερέων, προτροπῆι καὶ ἀδείᾳ τοῦ οἰκουμενικοῦ Π. Νεοφύτου τοῦ ΣΤ'. Τὸ ἀπὸ 1737 ὑπόμνημα τοῦ Κοσμᾶ ὅρα αὐτ., σ. 33-36.

⁴ Ἐν αὐτῷ ἐγένετο ἐν ἔτει 1783 ἡ ἐκλογὴ τοῦ Γερασίμου εἰς διαδοχὴν τοῦ τελευτήσαντος Κυπριανοῦ. Ὁρα αὐτ. σ. 42-43.

⁵ Ἐν αὐτῷ ἐγένετο ἡ χειροτονία τοῦ Ἱεροθέου ἐν ἔτει 1847. Ὁρα αὐτ. σ. 94-95.

⁶ Οὕτως ἡρέθησαν εἰς διαδοχὴν τοῦ τελευτήσαντος Π. Κοσμᾶ ὁ Μ. Λιβύης Ματθαῖος κατ' Αὔγουστον τοῦ 1746 (αὐτ. σ. 39-40), τοῦ τελευτήσαντος Γερασίμου ὁ Μ. Ηηλουσίου Παρθένιος κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1788 (αὐτ. σ. 44-45), τοῦ τελευτήσαντος Παρθένιου ὁ Μ. Λιβύης Θεόφιλος κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1805 (αὐτ. σ. 46-47), τοῦ παραιτησαμένου Ἀρτέμιου ὁ Μ. Λιβύης Ἱερόθεος κατ' Απρίλιον τοῦ 1847. Ὁρα αὐτ. σ. 109-111.

μητροπολίτου¹, είτε Β' ἐπισκόπου², είτε Γ' πατριάρχου παραιτουμένου τὸν ὃν κατέχει ἔτερον πατριαρχικὸν θρόνον³. "Ἡ 2. δι' ἀναδείξεως μὴ κεκτημένου ἀρχιερωσύνην κληρικοῦ, ὡς ἀρχιμανδρίτου καὶ καθόλου ἰερομόναχου⁴. Βραδύτερον ἐκρίθη ὅτι Π. Ἀλεξανδρείας ἔδει νὰ ἔχειν ἀκληργήται ὁ κεκτημένος ἀρχιερωσύνην, οὐχὶ δ' ἀρχιμανδρίτης ἢ καθόλου ἰερομόναχος διὰ τὸ μὴ ἔχειν αὐτὸν πεῖραν ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως⁵. Ἐνίστε ὃ ὑπὸ τῆς Μεγ. ἐκκλησίας ἐν Κωνσταντινουπόλει αἱρεθεὶς ἀνεδεικνύετο Π. ὑπὸ τῶν ἐκεῖσε πεμπομένων ὑπὸ τῶν πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως, Ἀντιοχείας καὶ Ἱεροσολύμων μητροπολιτῶν⁶.

¹ Οὕτως ἥρεθησαν ἐκ τῶν μητροπολιτῶν τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριαρχείου εἰς διαδοχὴν τοῦ τελευτήσαντος Παρθενίου ὁ Μ. Καστορίας Γεράσιμος ὁ Παλλαδᾶς (ὅρα ἐν Ἐκκλησιαστικῷ Φάρῳ, 7, 1911, σ. 246), τοῦ τελευτήσαντος Σαμουὴλ ὁ πρώην Μ. Πισσιδείας Κοσμᾶς (τὸ ἀπὸ 1837 ὑπόμνημα αὐτοῦ ὅρα ἐν Π. Ε. 2, σ. 33 - 36), τοῦ παυθέντος Θεοφίλου ὁ Μ. Νικαίας Ἱερόθεος κατ' Ὁκτώβριον τοῦ 1825 (αὐτ. σ. 50 - 51), τοῦ τελευτήσαντος Ἱεροθέου ὁ Μ. Κεστενδήλιος Ἀρτέμιος κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1845 (αὐτ. σ. 83 - 84), τοῦ τελευτήσαντος Ἱεροθέου ὁ Μ. Θεσσαλονίκης Καλλίνικος κατ' Ἰανουάριον τοῦ 1858 (αὐτ. σ. 132 - 133), τοῦ παραιτησαμένου Καλλινίκου ὁ Μ. Κυζίκου Ἰάκωβος κατὰ Μάϊον τοῦ 1861. "Ορα αὐτ. σ. 144 - 145.

² Οὕτως εἰς διαδοχὴν τοῦ τελευτήσαντος Κυπριανοῦ ἥρεθη ὁ ἐπίσκοπος Μετρῶν Γεράσιμος κατ' Ιούνιον τοῦ 1783. "Ορα αὐτ. σ. 42 - 43.

³ Οὕτως εἰς διαδοχὴν τοῦ τελευτήσαντος Νικάνορος ἥρεθη κατὰ Μάϊον τοῦ 1870 ὃ τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον τῇ 4 Δεκεμβρίου 1866 παραιτησάμενος Σωφρόνιος δ' Γ'. "Ορα αὐτ. σ. 151 - 153.

⁴ Οὕτως ἥρεθησαν εἰς διαδοχὴν Κυριλλου τοῦ Λουκάρεως ἀναδειχθέντος οἰκουμενικοῦ Π. ὁ Γεράσιμος κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1621 (αὐτ. σ. 5 - 6), τοῦ παραιτησαμένου Ματθαίου δ Κυπριανὸς κατ' Ιούλιον τοῦ 1766. Αὐτ. σ. 41 - 42.

⁵ Οὕτως ἐν ἔτει 1845 διάδοχος τοῦ Ἱεροθέου ἥρεθη ὁ Μ. Κεστενδήλιος Ἀρτέμιος, οὐχὶ δ' ὃ ὑπὸ τοῦ Ἱεροθέου ὑποδειχθεὶς καὶ ὑπὸ τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἀρμόδιος κριθεὶς ἀρχιμανδρίτης Ἱερόθεος. Οὕτως ἐν τῇ ἀπὸ 25 Σεπτεμβρίου 1845 πατριαρχικῇ καὶ συνοδικῇ ἐπιστολῇ τοῦ οἰκουμενικοῦ Π. Μελετίου τοῦ Γ' πρὸς τοὺς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ προκρίτους λέγεται: «Ἡ εἰς πατριαρχικὸν ἀξιώματος πρόσοδος ἀπαιτεῖ προϋπάρχοντα ἀρχιερέα δεδοκιμασμένον καὶ εὐδοκιμηκότα εἰς τὴν ἀρχιερατικὴν ποιμαντορίαν. Ὅθεν καὶ τοῦτο, ἡ ἀπὸ ἀρχιμανδρίτου εἰς πατριαρχῆν δῆλη ἀποκατάστασις, ἀντιβαίνει ταῖς ἴεραῖς τῆς ἐκκλησίας τάξεσι, πολλῷ μᾶλλον ὅτι δὲ εἰρημένος Ἱερόθεος ὑπάρχει καὶ παρὰ τῇ ἐκκλησίᾳ ἀγνώσιος, διπερ οὐχ ἡττον ἐγνωστὸν τῇ ἐκκλησιαστικῇ συνηθείᾳ τοῦ μὴ ἀβασανίστως μηδὲ ἀπεν προλαβούσης πείρας εἰσεβῶν καὶ ὄρθων φρονημάτων καὶ βίου διετιλήτων προχειρίζειν ἀρχιερέα πολλοῦ γε καὶ δεῖ πατριάρχην».

⁶ Οὕτως δ οἰκουμενικὸς Π. "Ανθίμιος δ ΣΤ' ἐπεμψεν εἰς Ἀλεξανδρειαν τὸν Μ. Σμύρνης Ἀθανάσιον μετὰ τοῦ δευτερεύοντος τῆς Μεγ. Ἐκκλησίας Ἀγαθαγγέλου, ἡτήσατο δὲ καὶ παρὰ τοῦ Π. Ἱεροσολύμων Κυριλλου τὴν εἰς Ἀλεξανδρειαν ἀποστολὴν Μ. τινὸς τοῦ Ἱεροσολυμητικοῦ θρόνου πρὸς τὴν ὑπὸ αὐτῶν ἀμα μετὰ τοῦ πεμφθησομένου Μ. καὶ ὑπὸ τοῦ Π. Ἀντιοχείας Μεθοδίου εἰς ἐπίσκοπον προχειρίσιν τοῦ ἀρχιμανδρίτου τοῦ τῆς Ἀλεξανδρείας θρόνου Ἱεροθέου, ἀνάδειξιν δ' αὐτοῦ εἰς Μ. τῆς ποτὲ διαλαμψάσης μητροπόλεως Λιβύης τῆς τελεσάσης ὑπὸ τὸν πατριαρχικὸν τοῦτον θρόνον αἱρεθέντος ἥδη ὑπὸ τῆς Μεγ. ἐκκλησίας ἀτε ἀμοιροῦντος τοῦ τῆς Ἀλεξανδρείας θρόνου ἀρχιερέων πρὸς τὴν τοιαύτην χειροτονίαν. "Ορα τὸ πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν γράμμα τοῦ Π. Κωνσταντινουπόλεως Ἀνθίμου τοῦ ΣΤ' ἀπὸ 31 Ἰανουα-

IV. Ή ύπο τῆς Μεγ. ἐκκλησίας γενομένη ἐκλογὴ του Π. Ἀλεξανδρείας 1. ἐκυροῦτο ὑπὸ τῆς κοινωνίας ἀρχῆς¹. 2. Ἐγνωρίζετο δ' ὑπὸ τοῦ οἰκουμενικοῦ Π. Α' τῷ αἱρεθέντι². Β' Τοῖς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ Καΐρῳ προκρίτοις³. Γ' Τοῖς πατριάρχαις Ἀντιοχείας καὶ Ἱεροσολύμων πρὸς τὸ μηνημονεύεσθαι ἐν τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις τὸ ὄνομα τοῦ αἱρεθέντος Π. Ἀλεξανδρείας ἐναριθμίον ἐν τῇ τετρακοτύῃ τῶν ἐνεργείᾳ τεσσάρων ὀρθοδόξων πατριαρχῶν⁴. Τοῖς λοιποῖς πατριάρχαις Ἐγνωρίζετο καὶ ἡ ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ τυχὸν ἀπαρέσκεια τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ Καΐρῳ χριστιανῶν, ἥτις ὅμως δὲν ἐλαμβάνετο ὑπὸ δψιν⁵.

ρίου 1847 πρὸς τὸν Π. Ἱεροσολύμων Κύριλλον (αὐτ. σ. 96 - 97), τὸ ἀπὸ 11 Φεβρουαρίου 1847 πρὸς τὸν ὑποψήφιον Λιβύης Ἱερόθεον (αὐτ. σ. 103 - 106) καὶ τὸ ἀπὸ Φεβρουαρίου 1847 τὸ περίεχον τὴν πατριαρχικὴν καὶ συνοδικὴν ἔκδοσιν πρὸς τὸν δρισθέντα ἀντιπρόσωπον αὐτοῦ Μ. Σμύρνης Ἀθανασίου (αὐτ. σ. 107 - 109), καὶ τὸ ἀπὸ 31 Ιανουαρίου 1847 πρὸς τὸν κλῆρον καὶ λαὸν τοῦ πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας (αὐτ. σ. 98 - 100) καὶ τὸ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Ἱεροθέου ὑπόμνημα (αὐτ. σ. 94 - 95), τὸ ἀπὸ Φεβρουαρίου 1847 πρὸς τὸν κλῆρον καὶ λαὸν Ἀλεξανδρείας (αὐτ. σ. 105 - 106) καὶ πρὸς τὸν τρεῖς προξένους Δοσίτζαν, Δαναντάσην καὶ Τζετζίναν (αὐτ. σ. 106 σημ.), παρ' ὃν ἡτίσσατο, ἵνα δέξιωνται φιλοφρόνως τὸν πατριαρχικὸν ἀπεσταλμένους. "Ορα ἔτι τὸ ἀπὸ 20 Ἀπριλίου 1847 ὑπόμνημα τοῦ Π. Ἀλεξανδρείας Ἱεροθέου, οὗ ἡ ἐκλογὴ ἐγένετο ἐν τῇ ἐν Καΐρῳ πατριαρχικῷ ναῷ τοῦ ἀγίου Νικολάου ὑπὸ τῶν τριῶν ἀπεσταλμένων τῶν πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως Ἀνθίμου τοῦ ΣΤ', Ἀντιοχείας Μεθοδίου καὶ Ἱεροσολύμων Κυρίλλου, ὡς τῶν μητροπολιτῶν Σμύρνης Ἀθανασίου, Βηρυτοῦ Βενιαμίν καὶ Σεβαστείας Θαδδαίου (αὐτ. σ. 109 - 111) καὶ τὸ ἀπὸ 22 Ἀπριλίου 1847 ἀποδεικτικὸν ἐνυπόγραφον γράμμα τῶν εἰρημένων τριῶν μητροπολιτῶν.

¹ Οὕτω διὰ τοῦ ἀπὸ Σεπτεμβρίου 1845 πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ γράμματος πρὸς τὸν Μιχαλάκην Δοσίτζαν δὲ οἰκουμενικὸς Π. Μελέτιος ἡξιώσεν, ἵνα μεριμνήσῃ περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ πασσᾶ ἐφέντη κυρώσεως (συγκαταθέσεως) τῆς ἐκλογῆς ὡς Π. Ἀλεξανδρείας τοῦ ὑπὸ τῆς Μεγ. ἐκκλησίας αἱρεθέντος Μ. Κεστενδήλου Ἀρτεμίου. "Ορα αὐτ. σ. 88 - 90.

² "Ορα τὸ ἀπὸ 27 Ιανουαρίου 1858 πατριαρχικὸν συνοδικὸν γράμμα τοῦ οἰκουμενικοῦ Π. Κυρίλλου τοῦ Ζ', δι' οὗ ἐγνωρίσθη τῷ Καλλινίκῳ ἡ ἐκλογὴ σύντοι, αὐτ. σ. 133 - 134.

³ "Ορα τὸ ἀπὸ 31 Ιανουαρίου 1858 πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν γράμμα τοῦ αὐτοῦ οἰκουμενικοῦ Π., δι' οὗ ἐγνωρίσθη τοῖς τὰ πρῶτα φέρουσιν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ Καΐρῳ ἡ εἰς Π. Ἀλεξανδρείας ἐκλογὴ τοῦ Μ. Θεοσαλονίκης Καλλινίκου. "Ορα αὐτ. σ. 135 - 136.

⁴ "Ορα τὸ ἀπὸ 20 Μαΐου 1846 γράμμα τοῦ οἰκουμενικοῦ Π. πρὸς τὸν Π. Ἀντιοχείας, δι' οὗ ἐγνωρίσθη αὐτῷ ἡ ἐκλογὴ ὡς Π. Ἀλεξανδρείας τοῦ ἀπὸ Κεστενδήλου Ἀρτεμίου, αὐτ. σ. 278 - 280.

⁵ Οὕτως δὲ οἰκουμενικὸς Π. διὰ τοῦ ἀπὸ 20 Μαΐου 1846 γράμματος (αὐτ. σ. 278 - 280) πρὸς τὸν Π. Ἀντιοχείας ἐγνώρισεν αὐτῷ διτὶ οἷς ἐν Καΐρῳ καὶ Ἀλεξανδρείᾳ χριστιανοῖ διὰ κοινῆς ἀναφορᾶς ἐδήλωσαν αὐτῷ τὴν ἑαυτῶν ἀπαρέσκειαν διὰ τὴν ὑπὸ τῆς Μεγ. ἐκκλησίας γενομένην ἐκλογὴν ὡς Π. Ἀλεξανδρείας τοῦ ἀπὸ Κεστενδήλου Ἀρτεμίου ἀλλ' δὲ οἰκουμενικὸς Π. μετὰ τῆς περὶ αὐτὸν συνόδου ἐδήλωσεν ἐμμονὴν εἰς τὴν κανονικῶς γενομένην ἐκλογὴν τοῦ Ἀρτεμίου, ἔπειτα δὲ τοῖς λοιποῖς πατριάρχαις ἀντίγραφα τῆς τε ἀναφορᾶς τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ Καΐρῳ χριστιανῶν, ὡς καὶ τὴν ἀπάντησιν τῆς Μεγ. ἐκκλησίας δηλούσης ἐμμονὴν εἰς τὰ δεδογμένα. Ἡτήσατο δὲ καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου γνώμην τῶν λοιπῶν πατριαρχῶν.